کسب و کار

استعدادهای درون گرا را دریابید

استعدادها و توانمندی‌های نقریبا نیمی از کارکنان جهان به چشم نمی‌آید و احتمالا بهایش را سازمان‌ها پرداخت می‌کنند. داده‌هایی به دست آمده از تست MBTI (چارچوب ارزیابی شخصیت بر اساس نظریه تیپ‌شناسی کارل یونگ) نشان می‌دهد که ۶۸درصد از مردم جهان بیشتر به سمت درون‌گرایی تمایل دارند.

این در حالی است که شیوه‌های سنتی استخدام و ارتقای مقام، معمولا بر پایه ویژگی‌های افراد برون‌گرا شکل گرفته‌اند و طبعا درون‌گرایان بسیار مستعدی را که می‌توانند از قوی‌ترین بازوهای سازمان باشند، نادیده می‌گیرند.

هوش مصنوعی می‌تواند این معادله را تغییر دهد. ابزارهای جدید مبتنی بر هوش مصنوعی به کمک رهبران سازمان‌ها آمده‌اند تا این نیروهای کار آرام را شناسایی و حفظ کنند و ارتقا دهند. این چرخش حیاتی است. چون پژوهشی که در نشریه هاروارد منتشر شده نشان می‌دهد در کار با تیم‌هایی که ایتکار عمل بالایی دارند و مسیول پیش‌بینی مشکلات و فرصت‌ها هستند، مدیران درون‌گرا ۲۸درصد بهتر از همتایان برون‌گرای خود عمل می‌کنند. حالا که دنیای کسب‌وکار کم‌کم به ارزش نیروهای متفکر و آرام‌تر پی می‌برد، پذیرش هوش مصنوعی می‌تواند کلید کشف و بهره‌برداری از این استعدادهای پنهان باشد.

اما ابزارهای هوش مصنوعی چگونه این درون‌گرایان مستعد و ناپیدا را شناسایی می‌کنند؟

هوش مصنوعی این امکان را برای مدیران فراهم می‌کند که فراتر از غریزه و برداشت‌های سطحی خود عمل کنند. اکنون بینش‌های دادمحور به سازمان‌ها اجازه می‌دهد استعدادهای درون‌گر را که ممکن است از نشان نادیده گرفته شود، شناسایی کنند. شرکت «پرودوسکور» (Prodoscore)، پیشرو در تولید نرم‌افزارهای بهره‌وری کارکنان و هوش داده، برای شناسایی استعدادهای پنهان، از «تحلیل شبکه سازمانی» (ONA) و هوش مصنوعی استفاده می‌کند. به گفته «هم نفیسی»، مدیر عامل این شرکت، پرودوسکور از ONA استفاده می‌کند (به ویژه از سه شاخص تشخیص بیشترین نفوذ غیرمستقیم، حلقه اتصال حیاتی بین گروه‌ها و میزان انسجام کل سازمان) تا بر اساس شاخص‌های همکاری همچون حضور در جلسات مشترک، فراوانی ایمیل و چت‌های داخلی و خارجی و اعتبارات بهره‌وری، کارکنان مستعد را شناسایی کند. این استعدادهای برتر اغلب در حلقه‌های غیررسمی پدیدار می‌شوند و گاهی تا زمانی که نقش محوری‌شان به واسطه این تحلیل‌ها آشکار نشود، کاملا از چشم مدیران دمیالا پنهان می‌مانند.

شناسایی استعدادهای پنهان

چند ده سال است که شناسایی استعداد در سازمان‌ها بر پایه به چشم آمدن بنا شده است؛ یعنی دیده شدن حضوری و مشارکت پررنگ در جمع. و این اغلب از خصوصیات ذاتی برون‌گرایان است. در صورتی که افراد درون‌گرا اغلب به واسطه مشارکت‌های سنجیده، حل مساله در پشت صحنه و قرارگیری در جایگاه حلقه اتصال بین تیم‌های گوناگون صاحب نفوذ می‌شوند. استعداد رهبری سازمانی آنها واقعی است، اما بدون ابزار مناسبی برای شناسایی به راحتی نادیده گرفته می‌شوند.

نفیسی توضیح می‌دهد: «پروبای آرام اغلب به عنوان چسب نگهدارنده سازمان عمل می‌کنند و به جای اینکه مستقیما با الگوهی از همکاران طرف باشند، گروه‌های جداشده را به هم پیوند می‌دهند. داده‌های ما بطور مستمر نشان می‌دهند این نوع از مدیران که با امتیاز بالای شاخص میانجی‌گری‌شان مشخص می‌شوند، جایگاه‌های کلیدی در شبکه‌های سازمانی دارند؛ حتی بدون اینکه سمت مدیریت رسمی داشته باشند.»

مساله دیگر این است که گذار به کار ترکیبی و دورکاری، بسیاری از نشانه‌های سنتی ارزیابی کارکنان را برهم زده است. مدیران دیگر نمی‌توانند به حضور فیزیکی در دفتر یا تعداد دفعاتی که کسی در جلسات صحبت می‌کند، اتکا کنند. به گفته نفیسی، «اگر ترکیبی و دورکاری نه تنها هیچ تاثیری بر فرآیند ما نداشته، بلکه ضرورت راهکاری مساله آتجه پروبدوسکور انجام می‌دهد را بیشتر هم کرده است. روش ما رفتارهای بهره‌وری و همکاری را بدون توجه به محل کار ثبت می‌کند.»

این رویکرد تضمین می‌کند که عملکرد درخشان درون‌گرایان صرفا به دلیل عدم حضورشان در محل کار یا خودنمایی نکردنشان نادیده گرفته نشود. نفیسی می‌گوید: «بر یک دفتر کار سنتی، احتمالا به صورت غیررسمی می‌بینید چه کسی همیشه در جلسات صحبت می‌کند یا بیشتر در راهروها دیده می‌شود. اما در تیم‌های پراکنده که هر کدام در گوشه‌ای از جهان مشغول به کار هستند، چنین مشاهده‌ای ممکن نیست. تکنولوژی ما داده‌های عینی فراهم می‌کند تا مشارکت کنندگان آرام اما تاثیرگذار خارج از اینکه از کجا کار می‌کنند، هرگز نامرئی نباشند.»

تحلیل شبکه سازمانی (ONA)، هسته اصلی روش است که هوش مصنوعی برای آشکار کردن درون‌گرایان مستعد به کار می‌گیرد. این تحلیل‌ها با ترسیم جریان‌های ارتباطی، الگوهای همکاری و فعالیت‌های دیجیتال نشان می‌دهند حلقه‌های اتصال اصلی درون سازمان چه کسانی هستند؛ حتی اگر پرسوناهم نباشند.

پرودوسکور باعث شد یکی از شرکت‌های طرف قراردادش به ارزش واقعی نیروبی پی ببرد که «به ظاهر متوسط» بود و فرخوانسازی مکرر افزایش حقوقش بر هارد شده بود. نفیسی می‌گوید: «با پیاده‌سازی روش پرودوسکور مشخص شد که آن نیرو یک حلقه اتصال حیاتی در سازمان است که چندین تیم را به هم پیوند می‌دهد و برای گروه گسترده‌ای از کارکنان نقش یک منبع حیاتی را دارد. برجسته‌سازی مشارکت‌های گسترده اما نامرئی این فرد باعث شد مدیران استعدادی را حفظ کنند و ارتقا دهند که تا پیش از آن حتی متوجه وجودش هم نبودند.»

یک مزیت مهم دیگر استفاده از هوش مصنوعی این است که به کاهش سوگیری ناخودآگاه در انتخاب و ارتقای استعدادها کمک می‌کند. نفیسی می‌گوید: «هوش مصنوعی می‌تواند با حذف سیستماتیک عوامل جمعیت‌شناختی-اطلاعاتی مثل سن، جنسیت، نژاد، قومیت، ملیت یا حتی موقعیت جغرافیایی -به کاهش سوگیری در انتخاب استعدادها کمک کند و بستری را فراهم کند که در آن انتخاب ویژگی‌ها و پیش‌بینی‌ها بطور عادلانه انجام می‌شود.» البته هیچ سیستمی عاری از سوگیری نیست و هوش مصنوعی باید با ارزیابی‌های دقیق و مستمر ترکیب شود.

چگونگی عملکرد بهتر مدیران و درون‌گرایان

رهبران سازمان‌ها برای اطمینان از اینکه ستاره درون‌گرای بعدی خود را از دست ندهند، باید کار را با معیارهای عملکرد شفاف و قابل اندازه‌گیری آغاز کنند که با اهداف تجاری‌شان هم‌سو باشد. نفیسی در این باره می‌گوید: «قوی‌ترین پیشنهاد من برای سازمان‌هایی که کشف استعداد مبتنی بر داده را به کار می‌گیرند این است که خروجی‌هایی را که می‌خواهند بهینه کنند، با دقت تعریف و اندازه‌گیری کنند.

هوش مصنوعی مولد می‌تواند این فرآیند را تسریع کند. اما بدون اهداف مشخص، ممکن است بینشی در اختیارتان بگذارد که ارتباطی با کسب‌وکار شما نداشته باشد.» برای درون‌گرایانی که به دنبال پیشرفت شغلی هستند، خودنمایی رفتاری غیرطبیعی و حتی دون شأن به نظر می‌رسد. بر نتایج ملموس و مبتنی بر شواهد تمرکز کنید. نفیسی می‌گوید: «استراتژی‌گذاری منظم موفقیت‌های مستند و بینش‌های عملکردی با مدیران، در قالب گفت‌وگوهای ساختارمند و نتیجه‌محور، می‌تواند بدون تحت فشار قرار دادن یک درون‌گرا و شیوه‌های ارتباطی خاص او، شانس دیده‌شدن را افزایش دهد.» استفاده از مربیان یا حامیان داخلی که بتوانند این دستاوردها را برجسته کنند هم روش موثری برای به چشم آمدن بیشتر این نیروهای آرام است.

نویسنده: Caroline Castrillon
مترجم: عنا اختیاری
منبع: Forbes

معاون وزیر کشور عنوان کرد

ثبت بیش از ۳۰۵ هزار پروژه عمرانی در کشور

معاون عمرانی و رئیس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور از ثبت ۳۰۵ هزار و ۸۲ پروژه عمرانی در سامانه مدیریت و توسعه عمرانی کشور خبر داد و گفت: وزارت کشور همچنین طی سال‌های اخیر با صرف ۲۳ هزار میلیارد ریال اقدامات گسترده‌ای برای بهسازی محل‌های دفن زباله، احداث واحدهای پردازش و کمپوست و ساخت نیروگاه‌های زباله‌سوز انجام داده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، مسعود نصرتی در تشریح آخرین آمار پروژه‌های عمرانی و برنامه‌های وزارت کشور اظهار کرد: در راستای هدایت و نظارت بر کلیه پروژه‌های عمرانی دستگاه‌های اجرایی و همچنین شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، سامانه مدیریت و توسعه عمرانی کشور (سامانه راه) راه‌اندازی شده است.

وی ادامه داد: بر اساس اطلاعات دریافتی از این سامانه، کل پروژه‌های عمرانی کشور ۳۰۵ هزار و ۸۲ پروژه است که از این تعداد، ۱۲۰ هزار و ۷۰۹ پروژه دارای موافقت‌نامه هستند و ۵۴ هزار و ۲۲۱ پروژه نیز فعال به شمار می‌روند.

نصرتی اضافه کرد: پروژه‌های عمرانی شهرداری‌ها ۲۹۹ هزار و ۹۹۲ پروژه است که از این تعداد، ۲۱۶ هزار و ۵۶۵ پروژه دارای موافقت‌نامه بوده و ۲۴ هزار و ۳۴۶ پروژه فعل موافقت‌نامه‌ای محسوب می‌شوند.

رئیس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در بخش دیگری از سخنان خود به اقدامات وزارت کشور برای حل مشکل دفن زباله و پسماند در کشور اشاره کرد و گفت: وزارت کشور طی سنوات گذشته حدود ۲۳ هزار میلیارد ریال برای اجرای پروژه‌های مدیریت پسماند از جمله کمک به بهسازی ۲۶ محل دفن پسماند احداث و تکمیل ۱۹ واحد پردازش و کمپوست و ساخت سه نیروگاه زباله‌سوز به شهرداری‌های کشور مساعدت کرده است.

وی با اشاره به اقدامات قانونی و مقرراتی در این حوزه، تصریح کرد: تهیه و تدوین قانون کمک به ساماندهی پسماندهای عادی با اولویت مشارکت بخش خصوصی، شیوه‌نامه اجرایی جزء ویژه پسماندهای عادی و دستورالعمل نحوه واگذاری عملیات اجرایی پسماندها به اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله برنامه‌های مهم وزارت کشور در زمینه مدیریت پسماند در کشور بوده است.

بهره‌برداری از ۱۰ هزار واحد مسکن شهری در هفته دولت

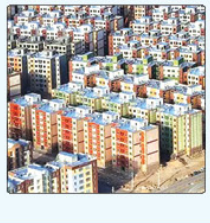

معاون مسکن شهری بنیاد مسکن انقلاب اسلامی از افتتاح و بهره‌برداری از ۱۰ هزار واحد نهضت ملی مسکن در شهرهای تحت مسئولیت بنیاد در هفته دولت امسال خبر داد و گفت: با بهره‌برداری هفته دولت امسال، تعداد واحدهای بهره‌برداری شده به ۳۰ هزار واحد می‌رسد.

به گزارش پیام آشنا، حمیدرضا سهرابی، معاون مسکن شهری بنیاد مسکن انقلاب اسلامی روند احداث و اجرای واحدهای نهضت ملی مسکن را در شهرهای تحت مسئولیت بنیاد تشریح کرد و از برنامه‌ریزی برای افتتاح ۱۰ هزار واحد مسکونی شهری توسط بنیاد در هفته دولت امسال خبر داد.

معاون مسکن شهری بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با بیان اینکه پیش‌تر رقم برنامه‌ریزی شده برای افتتاح در هفته دولت پایین‌تر اعلام شده بود از تکمیل بیشتر واحدها در زمانبندی اعلام شده خبر داد و افزود: با تلاش‌های شبانه‌روزی، در حال حاضر ۲۰ هزار و ۸۶ واحد نهضت ملی مسکن در شهرهای تحت مسئولیت بنیاد مسکن تکمیل شده است که با افتتاح هفته دولت امسال به تعداد ۱۰ هزار واحد، تعداد واحدهای بهره‌برداری شده نهضت ملی مسکن توسط بنیاد به ۳۰ هزار واحد می‌رسد.

سهرابی افزایش همکاری بانک‌ها در پرداخت تسهیلات را عاملی برای تسریع در اجرای طرح نهضت ملی مسکن عنوان کرد.

گفتنی است، هم‌اکنون ۲۲۰ هزار واحد مسکن شهری نهضت ملی مسکن توسط بنیاد مسکن وارد فاز عملیاتی و اجرایی شده است که با پیشرفت‌های مختلف در سراسر کشور در حال اجراست.

هشدار سخنگوی سازمان مدیریت بحران؛

اکثر استان‌های کشور درگیر فرونشست هستند

سخنگوی سازمان مدیریت بحران کشور با بیان اینکه در قانون مدیریت بحران کشور به موضوع فرونشست به عنوان پیامد برداشت بی‌رویه و بد مصرف کردن آب اشاره شده است، افزود: نیاز به تغییر حکمرانی آب وجود دارد و وزارت نیرو در این زمینه اقداماتی انجام داده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از دنیای اقتصاد، حسین‌ظفری، سخنگوی سازمان مدیریت بحران کشور با اشاره به اینکه ۲۵۴ پهنه و دشت کشور تحت تأثیر فرونشست قرار دارند، گفت: اغلب استان‌های کشور درگیر این پدیده هستند و میزان فرونشست در نقاط مختلف بین ۲ تا ۱۸ سانتی‌متر متغیر است.

همچنین بیشترین فرونشست در استان کرمان، بخش‌هایی از خراسان رضوی و استان تهران رخ داده است. سخنگوی مدیریت بحران کشور درباره مناطق پرخطر تهران در فرونشست زمین گفت: جنوب، جنوب غرب و جنوب شرق تهران و همچنین مناطق جنوبی استان تهران بیشترین خطر فرونشست را دارند.

با محوریت دهیاری‌های واجد شرایط؛

شیوه‌نامه تامین ماشین آلات آتش نشانی ابلاغ شد

معاون امور دهیاری‌های سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور از تهیه و ابلاغ شیوه‌نامه تامین مشارکتی ماشین آلات آتش‌نشانی نیمه سنگین به صورت خرید مشارکتی با محوریت دهیاری‌های واجد شرایط و دارای اولویت خرید خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از روابط عمومی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، علی قربانی- معاون امور دهیاری‌های این سازمان با اعلام این خبر گفت: وفق قانون تأسیس دهیاری‌های خودکفا در روستاهای کشور (مصوب ۱۳۷۷ مجلس شورای اسلامی)، با تشکیل و استقرار دهیاری‌ها در روستاها اقدامات موثری برای حفظ ایمنی و اطفای حریق در جامعه روستایی کشور فراهم شده است.

قربانی تشریح کرد: دهیاری‌ها وفق بندهای ۳۰ و ۳۹ ماده ۱۰ اساسنامه تشکیلات و سازمان دهیاری‌ها، مکلف به انجام وظایف متعددی در حوزه ایمنی و آتش نشانی می‌باشند که بخش عمده‌ای از این وظایف از طریق بهره‌گیری از ماشین‌آلات آتش‌نشانی برای اطفای حریق در روستاها صورت می‌گیرد.

وی با بیان اینکه سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور به عنوان دستگاه متولی دهیاری‌ها نسبت به راه‌اندازی و تجهیز پایگاه‌های آتش نشانی روستایی اقدامات قربانی را انجام داده است، گفت: از ابتدای تاسیس دهیاری‌ها تا کنون، تعداد ۹۲۸ پایگاه آتش‌نشانی در روستاهای کشور راه‌اندازی و به ماشین‌آلات آتش‌نشانی تجهیز شده‌اند.

معاون امور دهیاری‌های سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور اظهار داشت: با توجه به تعداد دهیاری‌ها و لزوم ارائه خدمات مناسب و بهینه، همچنان در خصوص ماشین‌آلات آتش نشانی در روستاها به ویژه در روستاهای پرجمعیت، کاستی‌هایی وجود دارد.

وی همچنین در راستای سیاست‌های کلان سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته با تاکید بر ارائه خدمات ایمنی و آتش نشانی گفت: مقرر شد به صورت محتطقه‌ای در قالب مشارکت این سازمان و دهیاری‌ها خودرو آتش نشانی نیمه سنگین برای دهیاری‌های واجدشرایط و دارای اولویت طبق مفاد شیوه‌نامه ابلاغی تامین شود.

وی در خصوص مفاد شیوه نامه ابلاغی اظهار کرد: این شیوه نامه مشتمل بر ۴ بخش، شرایط و ضوابط، فرآیند دریافت اعتبارات، نظارت و رسیدگی و تعهدات بوده که در هر بخش از آن، وظایف و مهلت انجام فرآیندهای مربوط ذکر شده است.

معاون امور دهیاری‌های کشور در تشریح فرآیند اولیه تامین این ماشین‌آلات گفت: در آغاز از طریق ارسال درخواست دهیاری به شورای اسلامی روستا برای خرید خودرو و اخذ مصوبه شورای اسلامی روستا و طی فرآیندهای قانونی برای تایید مصوبه شورا (هیات تطبیق و...) اقدام می‌شود که نهایتا پس از انجام سایر فرآیندها و ترتیبات و تشریفات اداری اعتبارات مربوط به حساب دهیاری‌های مشمول برای خرید ماشین آلات آتش‌نشانی واریز خواهد شد.

وی یادآور شد: دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری مکلف است نظارت لازم را درخصوص تحویل و بهره‌برداری این خودروها داشته باشد. میزان مساعدت سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور برای خرید خودرو آتش‌نشانی نیمه سنگین برای هر دهیاری، ۸۰ درصد قیمت خودرو و تاسقف ۵۰ میلیارد ریال می‌باشد.

قربانی درخصوص تعهدات دهیاری دریافت کننده خودرو گفت: دهیاری مربوطه موظف به انجام تعهداتی نظیر: ارائه خدمات ایمنی و آتش‌نشانی به هر یک از دهیاری‌های خدمات گیرنده، نظارت بر نگهداری و بهره‌برداری مطلوب از خودرو خریداری شده، نصب ردیاب و راه‌اندازی سامانه موقعیت یاب با هماهنگی دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری، انجام پوشش بیمه‌ای لازم و نصب آرم دهیاری بر روی خودرو و... می‌باشد. همچنین دهیاری‌های خدمات گیرنده موظفند بهای خدمات پایگاه آتش‌نشانی را سالیانه مطابق با ابلاغیه سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، با هماهنگی و نظارت بخشداری به دهیاری خدمات‌دهنده پرداخت نمایند.

معاون امور دهیاری‌های سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در پایان اظهار امیدواری کرد: در قالب این شیوه نامه، بخش عمده‌ای از کمبودهای موجود در روستاها در حوزه ایمنی و آتش‌نشانی، مرتفع شده و زمینه‌های ارتقا و بهبود خدمات رسانی به مردم روستاها فراهم شود.

همزمان با آیین پیاده روی جاماندگان اربعین برگزار شد

مهدی سهرابی نصر استاد خوشنویسی و کتیبه‌نویسی درباره برگزاری این برنامه و خلق کتیبه‌هایی با مضامین عاشورایی عنوان کرد: این گروه را به صورت خودجوش تشکیل داده‌ایم و به همراه استادان خوشنویسی و کتیبه نویسی ماتدکریم عرب تهرانی و محمود بلایی به همراه تعدادی هنرجو در این موکب گرد هم آمده و آثاری را تولید کردیم.

وی ادامه داد: کاری که ما انجام می‌دهیم، کتیبه‌نویسی به صورت بداهه و بدون برنامه‌ریزی و طراحی قبلی است. در طول این سال‌ها دستمان روان شده و ذکرها و جملات را به صورت بداهه با خطوطی مانند: ثلث، دیوانی، نسخ، رواق و... می‌نویسیم و همواره با عناصر و نقوش اسلامی به تولید اثر با مضمون اربعین حسینی می‌پردازیم. نوع پارچه مورد استفاده در کتیبه‌نویسی پارچه نخی ترگال و رنگ مورد استفاده ما رنگ آکریلیک است.

سهرابی نصر از تشکیل گروهی برای کتیبه‌نویسی برای مضامین دینی و عاشورایی خبر داد و افزود: این گروه «خانه کتیبه و پرچم ایران» نام دارد که متشکل از ۲۵ نفر از خانم‌ها و آقایانی است که در سراسر ایران و شهرهای مختلف، مشغول به کار کتیبه هستیم.

کتیبه‌نویسی در «خیمه هنر» از ساعت ۸ آغاز شد. آیین راهپیمایی جاماندگان اربعین حسینی پنجشنبه ۲۳ مرداد از میدان آذیتی امام حسین(ع) تا حرم حضرت عبدالعظیم حسنی(ع) در حال برگزاری است.

وزیر راه و شهرسازی که اخیرا در حکمی سحر تاج بخش مسلمان، رئیس سازمان هواشناسی کشور را به عنوان نماینده معین خود در استان تهران منصوب کرده است، سه ماموریت ویژه به رئیس سازمان هواشناسی کشور محول کرده است تا در استان تهران دنبال کند.

ابلاغ ۳ ماموریت جدید به رئیس سازمان هواشناسی

به گزارش پیام آشنا به نقل از روابط عمومی سازمان هواشناسی کشور، ارائه راهبردهای کلان توسعه استان با هماهنگی استاندار در حوزه وزارت راه و شهرسازی، شناسایی چالش‌ها و مشکلات کلان استان تهران در حوزه وزارت راه و شهرسازی و تهیه گزارش‌های مرتبط و پیگیری مصوبات سفر رئیس جمهوری و سفرهای وزیر راه وشهرسازی در استان تهران از مهمترین این ماموریت‌ها است.

وزیر راه وشهرسازی این انتصاب را در اجرای اوامر مقام معظم رهبری و تاکیدات رئیس جمهوری برای همکاری نزدیک و مستمر با مسئولان استان، نمایندگان مردم استان در مجلس شورای اسلامی و تعامی معاونت های ستادی، سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه همچنین اعضای شورای هماهنگی ادارات کل زیرمجموعه وزارت راه و شهرسازی انجام داده است.

محیط زیست

ژئوپارک جهانی قشم؛ قربانی تصمیم‌سازی غیرکارشناسی؟

یک کارشناس ژئوپارک درباره اثر تصمیم‌های غیرکارشناسی در ژئوپارک قشم به احتمال آن که جایگاه جهانی آن را متزلزل کند و ماجرای سال ۲۰۱۲ را حذف این ژئوپارک از شبکه جهانی تکرار شود، هشدار داد.

حمیدرضا محسن‌پور، پژوهشگر و مدیر پیشین ژئوپارک جهانی قشم در نوشتاری که در اختیار ایسنا قرار داد، درباره جایگاه جهانی ژئوپارم قشم که تصمیم‌گیری‌های غیراصولی آن را متزلزل می‌کند، نوشت: «ژئوپارک‌ها به عنوان قلمروهای جغرافیایی با ارزش زمین‌شناسی متحضربه فرد، نقشی مهم در حفظ میراث طبیعی و فرهنگی، ترویج آموزش زمین‌شناسی و تحقق توسعه پایدار محلی ایفا می‌کنند. این متاطق به مثابه بسترهایی برای تلاقی علمی، فرهنگ گردشگری و اقتصاد بومی شناخته می‌شوند که در آن‌ها حفاظت از متابع طبیعی و توانمندسازی جوامع محلی از اولویت‌های اصلی به شمار می‌رود. ژئوپارک قشم، نخستین ژئوپارک تینشده ایران و خاورمیانه در شبکه جهانی یونسکو، نمونه‌ای شاخص از اهمیت مدیریت تخصصی و مشارکتی است. این ژئوپارک، به واسطه پدیده‌های زمین‌شناسی کم‌نظیر خود، ظرفیت بالایی برای حفاظت و توسعه پایدار دارد. با این حال، در سال ۲۰۱۲ به دلیل ضعف در ساختار مدیریتی، کمبود مشارکت محلی و نارسایی در تعاملات بین‌المللی، از شبکه جهانی ژئوپارک‌ها حذف شد. این رخداد نه تنها به فرصت و یوم زیست طبیعی آسیب رساند، بلکه اعتماد جامعه‌محلی و نهادهای بین‌المللی را تزیل‌ه‌شدت متزلزل ساخت. بازگشت ژئوپارک قشم به شبکه جهانی یونسکو در سال ۲۰۲۰، حاصل بازنگری‌های ساختاری و اصلاح رویکرد مدیریتی بود: دوره‌ای که در آن، الگوی مشارکت‌محور و نگاه میان‌رشته‌ای به‌عنوان مبنای برنامه‌ریزی و اجرا پذیرفته شد.

این بازگشت، علاوه‌بر احیای جایگاه بین‌المللی ژئوپارک، تجربه‌ای آموزنده برای مدیران و سیاستگذاران فراهم ساخت تا نقش کلیدی مدیران آگاه، چندبعدی و جامعه‌محور در پایداری این ساختار را جدی‌تر بگیرند.

یکی از ویژگی‌های متمایز مدیریت ژئوپارک، تأکید بر مدل «مدیریت از پایین به بالا (Up-Bottom)» است. مدلی که بر مشارکت واقعی و فعال جامعه‌محلی در فرآیند تصمیم‌گیری و اجرای برنامه‌ها تکیه دارد. این رویکرد، ضمن تقویت حس تعلق و مسئولیت در میان ساکنان، تضمین می‌کند که حفاظت از محیط طبیعی، توسعه گردشگری پایدار و ارتقای اقتصاد محلی با در نظر گرفتن نیازها و خواسته‌های جوامع محلی و در چارچوب تاب‌آوری طبیعی و فرهنگی متعلقه، پیش برده شود. از سال ۲۰۱۷ تا پیش از تغییر اخیر، در سطح مدیریت ارشد سازمان متطقه آزاد قشم این درک وجود داشت که موفقیت بلندمدت ژئوپارک تنها زمانی تضمین می‌شود که مدیریت آن مبتنی بر نگرشی جامع و متوازن میان حفاظت محیط طبیعی، توسعه اقتصادی محلی و مشارکت فعال جوامع محلی باشد. امری که بهنظر می‌رسد اکنون، آگاهانه یا ناآگاهانه، از سوی متوایان امر در متطقه آزاد قشم مورد غفلت قرار گرفته است. تحلیل روند عملکرد ژئوپارک جهانی قشم به‌ویژه پس از بازگشت آن به شبکه جهانی در سال ۲۰۱۷، مستلزم طرح مجموعه‌ای از پرسش‌های کلیدی است که پاسخ به آن‌ها می‌تواند مبنایی برای ارزیابی تصمیمات مدیریتی و سیاست‌گذاری‌های آینده‌باشد:

• چه عواملی موجب شد ژئوپارک قشم در گذشته از فهرست ژئوپارک‌های جهانی حذف شود؟ و به‌طور مشخص، چه اصلاحات ساختاری و محتوایی زمینه‌ساز بازگشت آن در سال ۲۰۱۷ شد؟

• یا توجه به عملکرد متبت، اشراف علمی و مدیریتی، ارتباط و حضور مؤثر در عرصه‌های محلی، ملی و بین‌المللی در سال‌های اخیر، چه دلایل مستند و کارشناسی‌شده‌ای مبنای تصمیم به تغییر مدیریت در ژئوپارک قشم بوده است؟

• حتی در صورت فرض بر ضرورت تغییر مدیریت، این پرسش مطرح است که انتخاب مدیر جدید بر پایه چه معیارهای حرفه‌ای، فرایندی و تخصصی صورت گرفته است؟ آیا روند تصمیم‌گیری مبتنی بر ارزیابی عملکرد شفاف‌تمامیت پیچیده و میان‌رشته‌ای ژئوپارک و توانمندی اجرایی بوده است؟ (این پرسش، نه نافیِ بر نقد شخصی مدیر تازه منصوب‌شده، بلکه تلاشی است برای واکاوی کارشناسانه ابعاد ساختاری یک تصمیم مهم در حوزه مدیریت ژئوپارک.)

• آیا رویکردهای مدیریتی جدید سازمان متطقه آزاد قشم در راستای تثبیت جایگاه بین‌المللی ژئوپارک و تحقق توسعه پایدار جزیره است؟ یا اینکه تصمیمات اخیر عمدتا تحت تاثیر ملاحظات غیرعلمی، مقطعی و سلیقه‌ای اتخاذ شده‌اند؟

و در نهایت پرسشی بنیادین‌تر آنکه: در فرآیند این تغییر مدیریتی، چرانه در زمان عزل و نه در هنگام انتصاب، نظر دغدغه متدان، کارشناسان، بزرگان محلی، شبکه همیاران ژئوپارک و حتی عضو ایرانی شورای عالی ژئوپارک‌های جهانی یونسکو و نایب‌رئیس کمیته ملی علوم زمین و ژئوپارک‌های ایران، که طی سال‌های اخیر همواره ارتباطی فعال و تکاتنگ با تحولات ژئوپارک قشم داشته است ـ مورد مشورت قرار نگرفته است؟ آیا می‌توان در ساختاری که بر مشارکت و اعتماد اجتماعی استوار است، تصمیمی تا این اندازه مهم را بدون گفت‌وگو با این طیف از کنشگران محلی و بین‌المللی اتخاذ کرد؟

در پایان باید تأکید کرد که ژئوپارک، صرفا مجموعه‌ای از چشم‌اندازهای زیبای زمین‌شناسی نیست، بلکه ابزاری است برای پیوند میان انسان، طبیعت و توسعه پایدار. ژئوپارک با توانمندسازی جوامع محلی، حفظ بوم زیست، ترویج آموزش و گردشگری پایدار، الگویی هوشمند و فراگیر از توسعه ارائه می‌دهد.

مدیریت ایدئال ژئوپارک باید برخوردار از دانش میان‌رشته‌ای، مهارت‌های ارتباطی قوی و توانایی در تسهیلگری هماهنگی و برنامه‌ریزی مشارکتی باشد. او باید متافع انسان و طبیعت را در تصمیم‌گیری‌ها به‌صورت توأمان ببیند و نقش خود را نه به صرفا عنوان یک دستور دهنده، بلکه به‌مثابه هماهنگ‌کننده‌ای خلاق و توانمند ایفا کند.

مدیریت ژئوپارک بر خلاف ساختارهای مرسوم اداری، مبتنی بر مشارکت جوامع محلی و رویکرد «از پایین به بالا» است. از این رو، جابه‌جایی مدیران آن همچون تغییر پست‌های مرسوم سازمانی، نه متعلق است و نه مؤثر. انتصاب مدیری فاقد شناخت کافی از اصول ژئوپارک، نگرش سیستمی و توانمندی در مدیریت مشارکتی، نه تنها ژئوپارک را از مسیر اصلی خود منحرف می‌کند، بلکه می‌تواند منجر به بی‌اعتباری در سطح ملی، بین‌المللی و مهمتر از همه، نزد جامعه محلی شود که ستون اصلی این پدیده است. بدیهی است نقدهای مطرح شده در این نوشتار متوجه شخص خاصی نیست، بلکه ناظر بر ضرورت رعایت اصول حرفه‌ای، معیارهای شبکه جهانی ژئوپارک‌های یونسکو، و لزوم تقویت مشارکت جامعه محلی در مدیریت ژئوپارک جهانی قشم است. اصولی که نادیده‌گرفتن آن‌ها ممکن است پیامدهایی فراتر از یک انتصاب اداری به همراه داشته باشد و حتی بار دیگر زمینه‌ساز تکرار تجربه تلخ حذف از فهرست جهانی یونسکو شود. تجربه‌ای که پیش‌تر هزینه‌های سنگینی برای ژئوپارک، جامعه محلی و اعتبار ملی به دنبال داشته.»